

**КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА**

Штучний інтелект у бібліотеках: практичні інструменти для автоматизації та персоналізації послуг

Коваленко Ірина Іванівна

завідувач Цифрового хабу інноваційних рішень
Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Положення Міжнародної
федерації бібліотечних
асоціацій та установ (IFLA)
щодо бібліотек і штучного
інтелекту.

2021 рік

Трансформаційний потенціал ШІ для бібліотек	Етичні міркування та відповідальне використання ШІ
Роль бібліотек у підвищенні обізнаності громадськості про ШІ	Вплив ШІ на інтелектуальну свободу
Проблеми упередженості та прозорості в системах ШІ	Необхідна підтримка для бібліотек

Маніфест про інтернет (Internet Manifesto).

Міжнародна федерація бібліотечних асоціацій та установ (IFLA).

2024 рік

Мета маніфесту — посилити роль бібліотек у створенні поінформованих і залучених спільнот, що сприятиме розвитку грамотності й критичного мислення суспільства.

Основні тези:

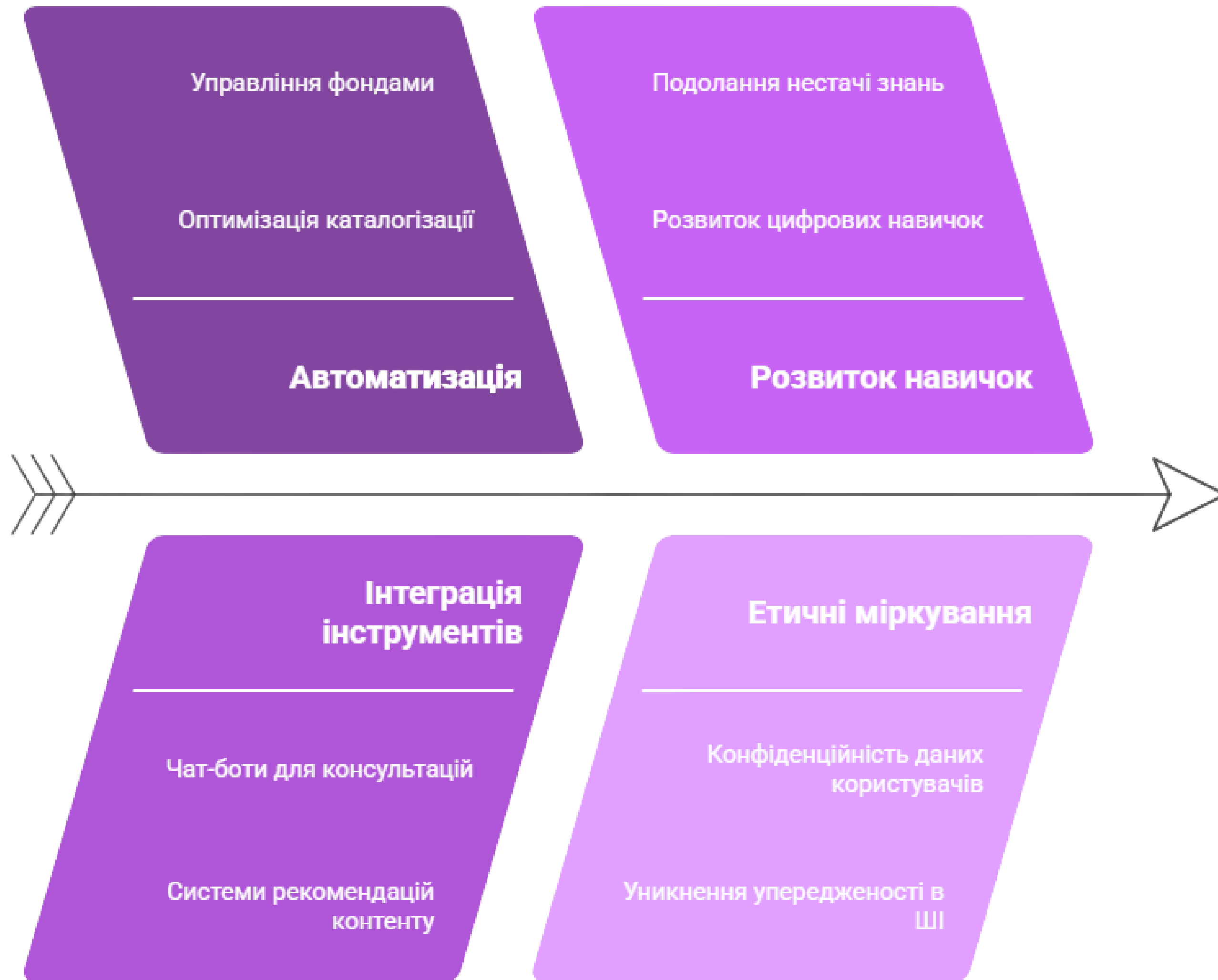
- бібліотеки забезпечують цифрове включення та доступ до інформації;
- інтернет має забезпечувати свободу, розширення можливостей, розвиток, доступність і надійність;
- користування інтернетом вимагає базові й передові навички, які потрібно постійно розвивати;
- кожен має право на відкритий доступ до інформації;
- кожен має право на безпеку в інтернеті (захист персональних даних і запобігання кіберзагрозам);
- кожен має право на участь у цифровому середовищі, незалежно від статусу чи місця розташування;
- створення умов для вразливих груп;
- співпраця бібліотек з іншими зацікавленими сторонами для забезпечення інтернетом, орієнтованим на людей.

Звіт компанії Clarivate "Pulse of the Library" (2024 рік) - опитування понад 1500 бібліотекарів з академічних, національних та публічних бібліотек по всьому світу

Категорія	Ключові інсайти	Дані та деталі
Плани впровадження ШІ	Більшість бібліотек активно досліджують можливості ШІ	60% планують або вже оцінюють інтеграцію ШІ
Технологічні пріоритети	ШІ – головний фокус для розвитку бібліотечних технологій	43% бачать ШІ як пріоритет на наступний рік
Переваги для місій	ШІ підтримує основні цілі бібліотек	52% – студенти 47% – дослідження 47% – досконалість
Потенціал ШІ	Автоматизація рутинних завдань для стратегічного розвитку	42% бібліотекарів бачать ШІ як інструмент автоматизації
Виклики впровадження	Нестача навичок і бюджетів гальмує прогрес	52% – брак навичок 47% – обмежені бюджети 32% – тренінги доступні
Регіональні особливості	Пріоритети різняться залежно від регіону	Фокус на стійкість, різноманітність, відкритий доступ
Лідерство в інтеграції	ІТ-відділи очолюють впровадження ШІ через інвестиції та співпрацю	Забезпечують трансформаційні переваги у майбутньому

Рекомендації

Університет Нью-Мексико – Гайд із ШІ-грамотності (лютий 2025)

- Фокус на AI-грамотності як на фундаментальній компетенції - розуміння та навчання ШІ-грамотності має стати пріоритетом для бібліотек.
- Професійний розвиток для інтеграції інструментів ШІ (наприклад, інтеграція ШІ-інструментів для покращення підтримки досліджень або вдосконалення цифрових колекцій)
- Виступайте в ролі педагогів та провідників для користувачів (допомога в критичній оцінці та відповідальній взаємодії з системами, керованими ШІ, сприяючи поінформованій та етичній взаємодії, що включає демістифікацію ШІ), та врахуванні потенційного упередження.
- Розвиток практичних навичок використання інструментів ШІ, а також судження про те, коли варто покладатися на ШІ, а коли необхідне людське рішення.
- Досліджуйте та навчайте про суспільний вплив ШІ.... Розумійте, як ШІ змінює світ культурно, економічно та екологічно, включаючи такі питання, як упереджені алгоритми, спостереження, економічна нерівність та сталість.... Розглядайте потенціал використання ШІ для сприяння соціальному та екологічному добробуту.
- Співпраця з факультетами та технологічними підрозділами кампусу. Інтеграція ШІ-грамотності у навчальні курси, створення навчальної спільноти та проведення практичних тренінгів щодо інструментів ШІ. Сприяння міждисциплінарній співпраці для дослідження впливу ШІ на дослідження та навчання.
- Позиціонування бібліотеки як ключового гравця у спрямуванні майбутнього покоління науковців до вдумливої та етичної взаємодії з технологіями ШІ.
- Пам'ятайте, що ШІ-грамотність — це процес безперервного навчання та адаптації. З огляду на швидку еволюцію ШІ, постійне навчання є критично важливим для оновлення знань, навігації етичними викликами та адаптації до мінливих суспільних впливів.
- Забезпечення рівності та доступу до можливостей навчання ШІ. Важливо, щоб ініціативи з ШІ-грамотності були інклюзивними та надавали рівний доступ до навчання для людей з усіх верств населення та рівнів навичок.

Практичні приклади інтеграції ШІ

Університет Род-Айленда (США) - створено Лабораторію ШІ (2024 рік). Бібліотекарі співпрацюють із викладачами для інтеграції ШІ в навчальні програми, зокрема для створення навчальних матеріалів і аналізу даних.

Джерело: IntechOpen, «Unlocking the Potential of Artificial Intelligence in Academic Libraries», 2025.

Шарджа бібліотека (ОАЕ) - директор бібліотеки Еман Бушулаїбі зазначає, що у 2025 році ШІ використовується для персоналізації доступу до 5 мільйонів цифрових ресурсів.

Джерело: HackerNoon, «5 Ways Artificial Intelligence Is (Quietly) Changing Libraries», 2024.

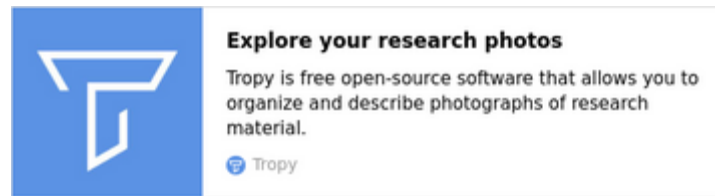
Університет Лідса (Велика Британія) - у 2025 році бібліотеки продовжують трансформацію через ШІ, використовуючи його для аналітики даних і персоналізації доступу до ресурсів у рамках стратегії «Knowledge for All» до 2030 року.

Джерело: IntechOpen, «Unlocking the Potential of Artificial Intelligence in Academic Libraries», 2025.

Чат-боти ШІ

Чат-бот	Робота з файлами	Глибоке дослідження	Генерування зображень	Джерела	Вебпошук
<u>ChatGPT</u>	●	●	●	●	●
<u>Grok</u>	●	●	●	●	●
<u>Claude</u>	●	●	●	●	● *квітень 2024 року
<u>Perplexity</u>	●	●	●	●	●
<u>DeepSeek V3</u>	●	●	●	●	●
<u>Gemini (Google AI Studio)</u>	●	●	●	●	●

Робота з даними

Tropy – організація та управління цифровими архівами з інтегрованим ШІ для автоматичного заповнення метаданих (назва, автор, дата) та сортування метаданих. Наприклад, створення цифрових бібліотек та онлайн-колекцій.

NotebookLM – персоналізований ШІ-помічник для аналізу текстів. Генерація анотації до книг чи статей, оглядів літератури, підкастів, відповідей на запити користувачів на основі завантажених документів тощо. Дозволяє бібліотекарям оптимізувати каталогізацію та надавати персоналізовані рекомендації.

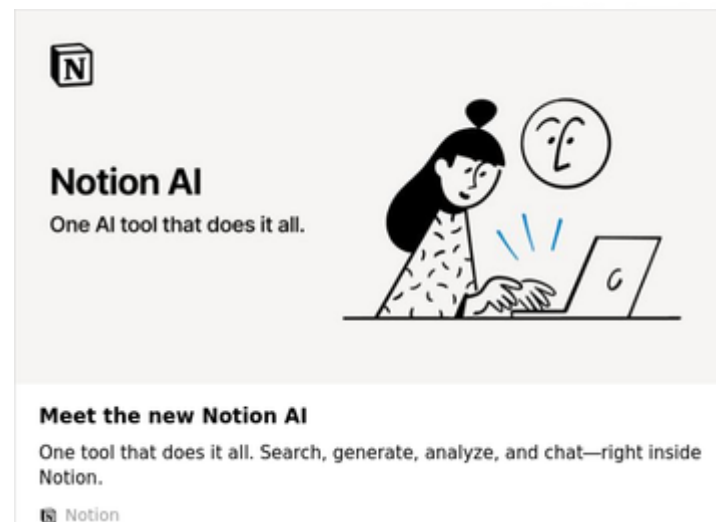
Humata.ai – це інструмент штучного інтелекту, який допомагає аналізувати та витягувати інформацію з великих обсягів тексту, наприклад документів, відео, презентацій тощо, щоб швидше розуміти їх зміст та вилучати потрібні дані.

Zotero – це безкоштовний інструмент з відкритим кодом для роботи з покликаннями, який дозволяє користувачам створювати власний бібліографічний список, імпортувати покликання з текстових файлів або баз даних, наявних в Інтернеті.

Pinpoint – це інструмент, який допомагає журналістам і науковцям досліджувати й аналізувати великі колекції документів та розшифрувати аудіо- та відеофайли. Функціонал (OCR, транскрипція, аналіз до 200,000 файлів) ідеально підходить для бібліотечних завдань, таких як обробка архівів чи створення пошукових баз.

Автоматизація рутинних завдань

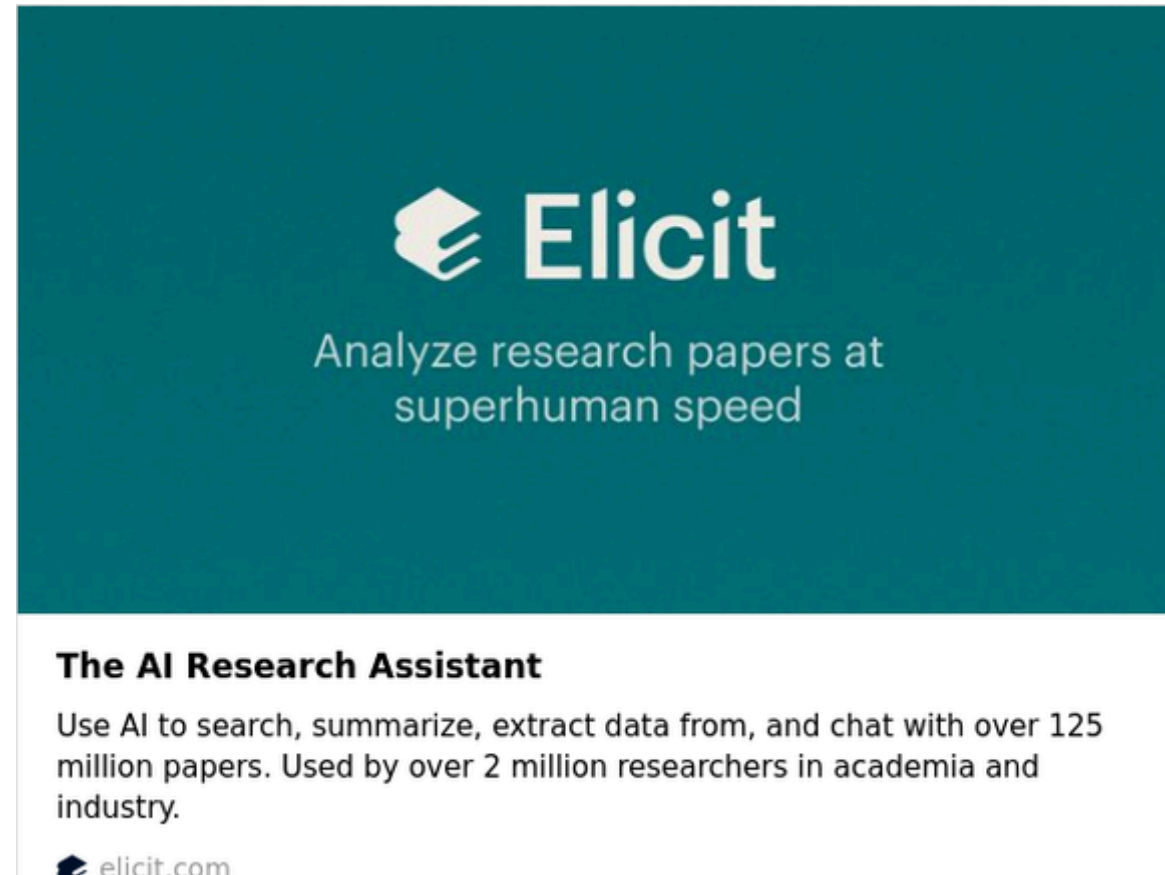
Notion AI - універсальний робочий простір для будь-яких завдань. Можливість генерації анотацій до документів, створення чернеток текстів, наприклад, описів книг чи звітів, і відповідей на запити на основі даних робочого простору. Можливість автоматизації створення каталогів, аналіз запитів користувачів чи планування заходів, через інтеграцію Notion AI з Google Drive чи Slack.

Make.com - це хмарна no-code платформа, яка дозволяє автоматизувати та інтегрувати різні сервіси та додатки. Створення робочих процесів без програмування, наприклад, синхронізація календаря подій із Notion чи автоматичне оновлення баз даних із Google Sheets. Make.com інтегрує понад 2000 додатків, спрощуючи обмін даними між платформами та автоматизуючи рутинні завдання, як-от надсилання нагадувань читачам.

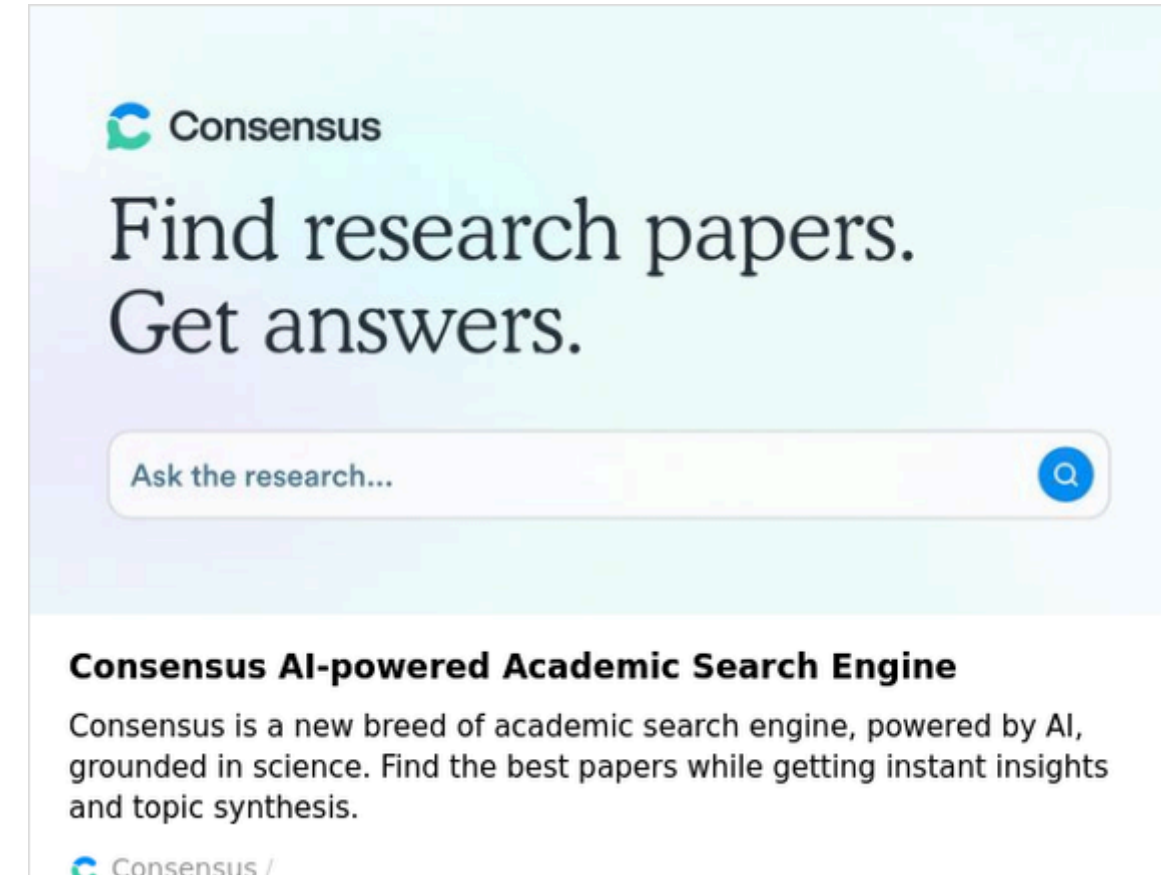

Дослідження

Аналіз дослідницьких робіт

- Необмежений пошук у понад 125 мільйонах документів
- Необмежена кількість резюме з 4 робіт одночасно
- Необмежений чат із 4 документами одночасно
- Отримайте дані з 10 документів на місяць
- Додайте до своїх таблиць по 2 стовпці одночасно
- Перегляньте джерела відповідей
- Імпорт із Zotero

Пошукова система AI для досліджень

- Базовий доступ:
- 10 Pro Analyses на базі GPT-4 на місяць
- 10 миттєвих знімків дослідження на місяць
- 10 повідомлень Ask Paper на місяць
- 10 закладок і 1 спеціальний список
- Необмежений пошук у понад 200 млн наукових статей
- Необмежені показники якості дослідження

Презентації

Visual Suite for Everyone

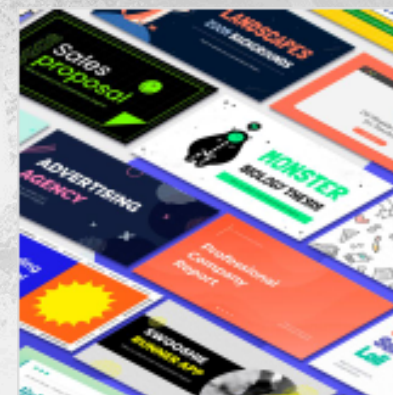
Canva is a free-to-use online graphic design tool. Use it to create social media posts, presentations, posters, videos, logos and more.

Instant Presentations, Websites, and More with AI

Gamma is your free-to-use AI design partner for creating effortless presentations, websites, and more. No coding or design skills required.

gamma.app

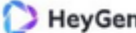
Free Google Slides themes and Powerpoint templates

Discover the best Google Slides themes and PowerPoint templates you can use in your...

 slidesgo.com

Цифрові аватари

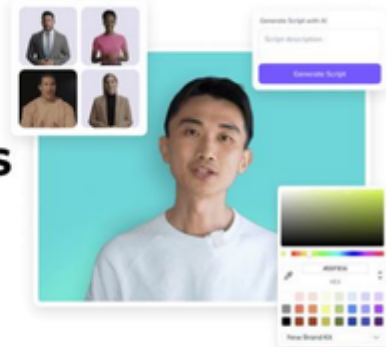
AI-POWERED VIDEO CREATIONS AT SCALE

4.8/5 500+ Reviews

AI Spokesperson Video Creator

Create customized videos using HeyGen's AI Video Generator, turning scripts into talking videos with customizable AI avatars in minutes, without a camera or crew.

HeyGen

Video Generation:

- Create 3 videos per month
- Videos up to 3-mins
- Export up to 720p

Includes:

- 1 Custom Video Avatar
- 500+ Stock Avatar Looks
- AI Trust & Safety
- Share & export videos
- Standard video processing

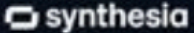

D-ID Creative Reality™

Introducing NUI the Natural User Interface, aimed at revolutionizing how people interact with anything digital leveraging the power of AI

D-ID

- Access to all our products
- Up to 5 mins for Videos, Campaigns & API
- Up to 170 sessions for Agents
- Personal License
- Full Screen Watermark
- Limited Support
- Premium & Standard Presenters
- 1 Personal Avatar
- 15 AI Presenter Prompts
- AI Script Generations
- Video Campaigns
- 1 Embedded Agent
- Canva Plugin
- PowerPoint Plugin

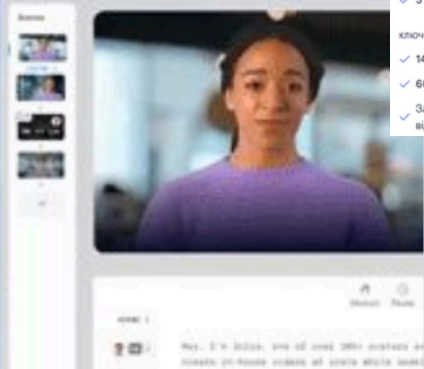

The #1 AI video communications platform

Free AI Video Generator - Create AI Videos in 140 Languages

Create AI generated videos from text with the most advanced AI avatars and voiceovers in 140+ languages. Try our free AI video generator now!

synthesia.io

БЕЗКОШТОВНИЙ ПЛАН ВКЛЮЧАЄ:

- ✓ 1 редактор
- ✓ 9 аватарів AI
- ✓ 2 стоків особисті аватари
- ✓ 3 хвилини відео на місяць

Ключові особливості:

- ✓ 140+ мов і голосів
- ✓ 60+ шаблонів відео
- ✓ Завантаження зображень і відео

- ✓ 3 хв на день
- ✓ Понад 1400 аватарів AI
- ✓ 1900+ відеотематик
- ✓ Доступно понад 340 голосів
- ✓ 1 Avatar Lite

Ключові особливості:

- ✓ Роздільна здатність 720P
- ✓ 2000 персонажів на сцену
- ✓ 10 ШІ-перетворення тексту в зображення на день
- ✓ 20 сценаріїв ШІ на день
- ✓ Безкоштовно для комерційного використання

Vidnoz AI: Create FREE AI Videos 10X Faster Online

Vidnoz is the top free AI video generator platform, helping create videos with AI avatars, AI voices, etc. Start making videos with Vidnoz AI tools now.

Vidnoz

AI анімація

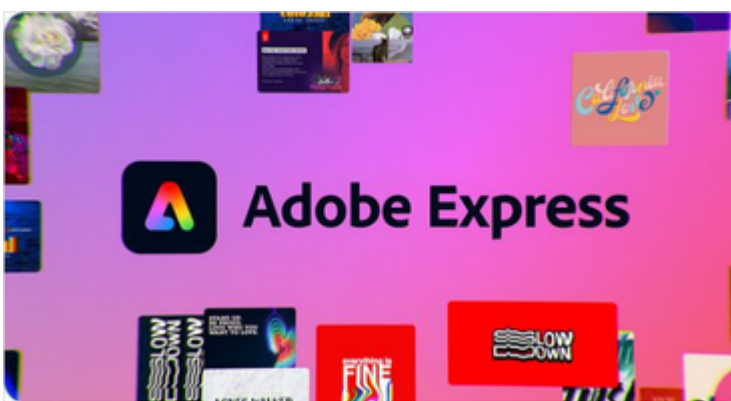

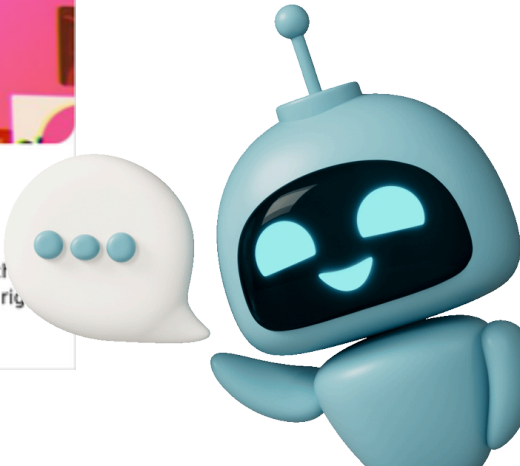
Free Animation Maker for YouTube | Adobe Express

Animate Characters

Easily create animated characters for YouTube with Adobe Express Animate Characters. Upload your audio, select a character, and watch your animation come to life. Download your animation and upload it right.

adobe.com

Інструменти ШІ озвучка

II

ElevenLabs

Generative AI Audio

Free Text to Speech & AI Voice Generator

Create the most realistic speech with our AI audio tools in 1000s of voices and 32 languages. Easy to use API's and SDK's. Scalable, secure, and customizable voice solutions tailored for enterprise needs. Pioneering...

ElevenLabs

Research

TEXT TO SPEECH

VOICE CHANGER

TEXT TO SOUND EFFECTS

VOICE CLONING

VOICE ISOLATOR

VOICE DESIGN

Products

CONVERSATIONAL AI

PROJECTS

DUBBING STUDIO

VOICE LIBRARY

ELEVENREADER

CONVERSATIONAL AI

DEPLOY INTERACTIVE AI AGENTS IN MINUTES, NOT MONTHS. LOW LATENCY, CONFIGURABLE, AND SCALABLE.

USER

SPEECH TO TEXT

TEXT TO SPEECH

AGENT

LLM

REASONING

REACTING AGENTS

narakeet

Slides to Video

Text to Voice

100+ Languages

800+ Voices

1:33

Voice

Easily Create Voiceovers and Narrated Videos Using ...

Text to Voice, Slides to Video, 100 Languages, 800 Voices. Natural, Realistic Text To Speech Online.

Narakeet

AI Voice Generator: Free Voice Changer & Text to Speech

FineVoice AI voice generator lets you convert text into realistic speech and clone voices across various styles and languages without any effort.

fineshare.com

NEW RELEASE

DESIGN INSPO

TOP PICKS

Company Updates

PRODUCT LAUNCH

Canva

Visual Suite for Everyone

Canva is a free-to-use online graphic design tool. Use it to create social media posts, presentations, posters, videos, logos and more.

Canva

Бібліотеки AI додатків

Spaces - Hugging Face
Discover amazing ML apps made by the community
huggingface

123 AI tool categories in the aiwizard AI tools directory
Choose a category to find the AI tool you're looking for.
aiwizard.ai

Join 350k AI Adopters
Master the Latest AI Skills & Tools to Transform Your **BUSINESS**

Find The Best AI Tools & Software, Futurepedia.io
Futurepedia is a free site to help you find the best AI tools and software to make your work and life more efficient and productive. Updated daily, join millions of followers of our website, newsletter, and YouTube.
futurepedia

Google Art and Culture – це платформа, що використовує новітні технології для збереження та популяризації культурної спадщини з усього світу та надає можливість користувачам з будь-якої точки досліджувати колекції музеїв, архіви та інші культурні об'єкти онлайн.

Google Arts & Culture

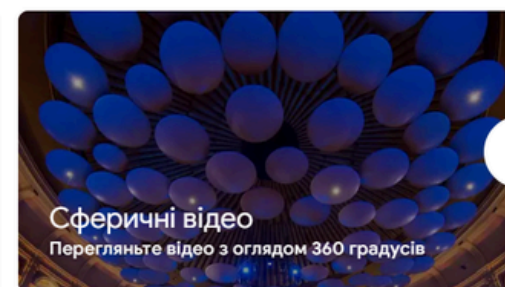
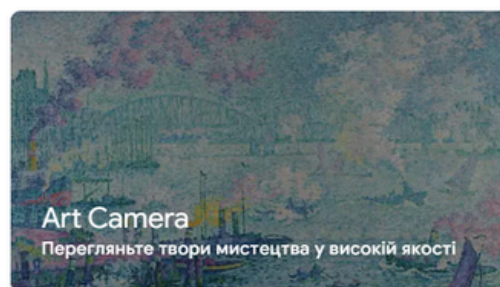
Google Arts & Culture features content from over 2000 leading museums and archives who have partnered with the Google Cultural Institute to brin...

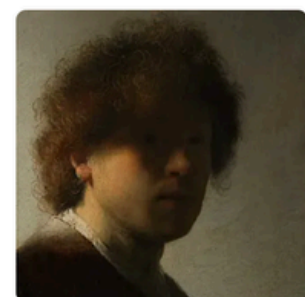
Google Arts & Culture

Головна Огляд Грати Поруч Вибране

Найкраще

Категорії

Митці
13 848 митців

Техніки
241 техніка

Мистецькі напрямки
126 мистецьких напрямків

Історичні події
644 історичні події

Історичні особи
9 696 історичних осіб

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Дякую за увагу!